

Lausunto korkeimmalle hallinto-oikeudelle Koskipower Oy:n valituslupahakemuksesta Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen 16.11.2021

Ympäristölautakunta 15.06.2022 § 45
48/11.01.00/2021

Valmistelija ympäristösihteeri riitta.hyytiainen@karkola.fi puh. 044-770 2235

Koskipower Oy hakee valituslupaa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä Nro 21/0141/3 (Dnro 00076/20/5103), annettu 16.11.2021, koskien Koskipower Oy:n ympäristölupaa. Korkein hallinto-oikeus pyytää toimittamaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon 29.7.2022 mennessä.

Peruste valitusluvalle

Toiminnanharjoittajalle on asetettu ympäristöluvassa velvoitteita alueille, joihin sillä ei ole omistus-/hallinto-oikeutta. Lisäksi velvoitteet kohdistuvat toisen toiminnan- harjoittajan liiketoimintaan (Koskisen Oy/Koskitukki Oy).

Vaatimukset

Lahti Energia vaatii, että korkein hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen siltä osin kuin päätös koskee lupamääräyksiä 15 ja 20, ja tekee mainittuihin lupamääräyksiin seuraavat muutokset:

1) Lupamääräys 15: Kiinteiden polttoaineiden varastointi, käsittely ja siirrot on järjestettävä siten, että toiminta ei aiheuta pöly-, haju- tai roskaantumishaittaa eikä palovaaraa.

~~Ulkovarastokenttien on oltava tiivispohjaisia ja niiden hulevesijärjestelmä on varustettava kiintoaineen erotuksella.~~

2) Lupamääräys 20: Laitosalueiden sade- ja hulevedet on kerättävä hallitusti, tarvittaessa esikäsiteltävä ja johdettava niin, ettei niistä aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa. ~~Kiinteän polttoaineen varasto- ja haketusalueen hulevedet on johdettava kiintoaineen erotuksen kautta.~~ Viemärit on varustettava sulkuventtiileillä tai muilla vastaavilla rakenteilla, joiden avulla viemärit voidaan onnettomuustapauksissa sulkea. Mahdollisten tulipalon sammutusvesien keräily ja käsittely on suunniteltava ja toteutettava siten, etteivät sammutusvesien sisältämät kemikaalit pääse maaperään tai vesiin.

Mahdolliset öljyä sisältävät vedet on johdettava öljynerotuksen kautta. Öljynerottimen on oltava standardin SFS-EN-858-1 luokan II mukainen, jos erottimen jälkeiset vedet johdetaan jätevesiviemäriin. Öljynerottimen on oltava standardin SFS-EN-858-1 luokan I mukainen, jos erottimen jälkeiset vedet johdetaan sadevesiviemäriin tai ojaan. Viemäriin erottimen jälkeen on oltava mahdollisuus ottaa erottimesta poistuvasta vedestä näytteitä sekä mahdollisuus sulkea viemäri. Öljynerottimet on varustettava hälyttävillä öljynilmaisimilla. Öljynerotin on pidettävä toimintakuntoisena. Erotin on tyhjennettävä ja sen hälytysjärjestelmän toimivuus on tarkistettava

vähintään kerran vuodessa. Tarkastuksista ja tyhjennyksistä on tehtävä merkintä jäljempänä lupamääräyksessä 41. tarkoitettuun kirjanpitoon.

Hulevesien hallinta ja käsittely sekä sammutusvesien keräily ja käsittely voidaan soveltuvin osin suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä Koskisen Oy:n kanssa. Yksin tai yhteistyössä Koskisen Oy:n kanssa on lisäksi ylläpidettävä ajantasaista karttaa laitosalueiden viemäröinneistä, öljynerotuskaivoista, kemikaali-, öljy- ja polttoainesäiliöiden sijainneista.

Perustelut

Lupamääräykset 15 ja 20

Toiminnanharjoittajalle on asetettu ympäristöluvassa velvoitteita Koskisen Oy:n ja Koskipower Oy välisessä operointisopimuksessa rajattujen alueiden ulkopuolelle, joihin sillä ei ole omistus-/hallintaoikeutta. Koskipower Oy ostaa polttoaineen Koskisen Oy:ltä, joka vastaa polttoaineen varastoinnista ja käsittelystä (liite 3). Koskipower Oy:lla ei ole omaa polttoaineen varastointia tai käsittelyä, vaan ainoastaan katetut polttoaineenvastaanotot sekä Tehdastien että Mäntsäläntien alueilla, joihin polttoaine toimitetaan. Polttoaineiden varastointiin ja käsittelyyn varatut alueet kuuluvat Koskisen Oy:n omistukseen, eikä Koskipower Oy voi vaikuttaa kyseisten alueiden toimintaan. Koskipower Oy:n hallintaan kuuluvat alueet on esitetty liitteessä 4.

Koskipower Oy:lle määrätyt velvoitteet kohdistuvat toisen toiminnanharjoittajan (Koskisen Oy/Koskitukki Oy) liiketoimintaan, eikä Koskipower Oy:llä ole mahdollisuutta vaikuttaa velvoitteiden toteuttamiseen. Alueen toiminnanharjoittajat ovat omissa ympäristölupahakemuksissaan/lupakäsittelyn aikana tuoneet yksiselitteisesti esille, että polttoaineiden varastointi ja käsittely kuuluvat Koskisen Oy:n ja Koskitukki Oy:n toimintoihin. Koskitukki Oy on osa Koskisen-konsernia. Koskisen Oy:lle on ympäristöluvissa myös määrätty velvoitteet kyseisille toiminnoille. Tehdastien aluetta koskevassa ympäristöluvassa (liite 5) Koskisen Oy:lle on annettu määräykset polttoainekentän hulevesien hallinnasta. Koskisen Oy on luvan kertoelmaosassa tuonut esille, että osa sen tarvitsemasta energiasta tuotetaan alueella tuotetuilla puuperäisillä polttoaineilla, osa polttoaineesta myydään lähialueen energialaitoksille (ympäristöluvan sivu 13, kohta Sivutuotteet ja niiden hyödyntäminen). Myös Mäntsäläntien aluetta (liite 6) koskevassa ympäristöluvassa on Koskisen Oy:lle annettu määräykset koskien polttoainekentän hulevesiä. Edelleen luvan kertoelmaosuudessa todetaan, että Koskitukki Oy (osa Koskisen-konsernia) harjoittaa Mäntsäläntien tehdasalueella puhtaan puun ja hakkuutähteiden haketusta sekä hakkeen varastointia.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen perusteluissa todetaan, että Tehdastien tehdasalue sijaitsee keskeisiltä osin vedenhankintaa varten tärkeällä Järvelän I-luokan pohjavesialueella. Edelleen virheellisesti todetaan, että yhtiön toiminnassa käytettävät polttoaineet murskataan ja varastoidaan ulkokentällä, ja toiminta sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Lisäksi todetaan, että murskattu käytöstä poistettu puu saattaa sisältää pohjavedelle haitallisia aineita. Koskisen Oy:n ympäristöluvan määräyksessä 29, on kuitenkin määrätty, että ”liimapitoisen

käytöstä poistetun puun varastointi- ja käsittelyalueen sekä tukkien haudonta-altaan pohjalietteen kuivatusalueen on sijaittava pohjavesialueen ulkopuolella. Käytöstä poistetun liimapitoisen puun varastointialueella ja pohjalietteen kuivatusalueella syntyvät hulevedet on johdettava sadevesiviemäröinnin kautta Hähkjärven rannan suljettuihin altaisiin.” Koskisen Oy:ltä (varmistettu 20.12.2021) saadun tiedon mukaan todellisuudessa mahdollisia haitta-aineita sisältävän polttoaineen murskaus ja varastointi toteutetaan lupamääräyksen mukaisesti pohjavesialueen ulkopuolella.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä viitataan ympäristönsuojelulain 41 §:ssä tarkoitettuun tekniseen ja toiminnalliseen yhteyteen Koskisen Oy:n toiminnan kanssa ja todetaan, ettei samalla laitosalueella tapahtuvaa kiinteiden polttoaineiden käsittelyä ja varastointia voida erottaa yhtiön toiminnasta. Toiminnanharjoittaja tulkitsee YSL:n 41§:ää siten, että mikäli toiminnalla on tekninen ja toiminnallinen yhteys ja ympäristövaikutuksia tai jätehuoltoa on tarpeen tarkastella yhdessä, on toiminnoille haettava lupaa samanaikaisesti, kuten on tehtykin. Lupaa on haettu erikseen Koskipower Oy:n energiantuotannolle sekä Koskisen Oy:n (sisältäen Koskitukki Oy:n toiminnot) toiminnoille. Lupahakemuksissa on selkeästi tuotu esille mitkä toiminnot kuuluvat kullekin luvanhakijalle. Sekä Koskipower Oy:n että Koskisen Oy:n hakemuksissa on tuotu esille, että Koskisen Oy toimittaa valmiiksi murskatun ja sekoitetun polttoaineen Koskipower Oy:n polttoaine vastaanottoon. Samoin Koskipower Oy:n lupahakemuksessa on kerrottu, että polttoaineen varastoinnista, käsittelystä ja toimittamisesta vastaa Koskisen Oy.

Koskisen Oy:n ja Koskipower Oy:n väliseen energiasopimukseen on kirjattu, että polttoaineen luovutuspaikka on polttoaineen vastaanottoasema, joka sijaitsee kattilarakennuksen välittömässä läheisyydessä.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä ei ole huomioitu sitä, että Koskisen Oy on tässä tapauksessa polttoainetoimittaja, jolta Koskipower Oy ostaa polttoainetta. Polttoaine on mahdollista ostaa myös muilta toimittajilta, myös näissä tapauksissa toimittaja vastaa omista toiminnoistaan ja niiden mahdollisesti aiheuttamista ympäristövaikutuksista. Polttoaineiden myynti on osa Koskitukki Oy (osa Koskisen-konsernia) liiketoimintaa. Se myy alueella tuotettavia polttoaineita myös muille energiayhtiöille eli Koskipower Oy ei ole sen ainoa asiakas.

Yhteenvedo vaatimuksista

Koskipower Oy pyytää, että korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksiä 15 ja 20 siten, että polttoaineen varasto- ja haketusalueita sekä niiden hulevesiä koskevat kohdat poistetaan määräyksistä.

Esittelijä ympäristösihteeri Riitta Hyytiäinen

Päätösehdotus Ympäristölautakunta antaa lausuntonaan seuraavaa.

Kärkölen kunnan ympäristölautakunta on myöntänyt Koskisen Oy:lle ja Koskitukki Oy:lle (nyt Koskisen Oy) ympäristöluvan 28.10.2021 § 55. Laitosalue on määritelty ympäristöluvassa. Alueen rajaus ympäristöluvan mukaiseksi Mäntsäläntien laitosalueeksi on tämän lausunnon liitteenä.

Ympäristöluvan lupamääräys koskee hulevesien käsittelyä.

Lupamääräys 9.

Hulevesijärjestelmän tarkennettu suunnittelu ja järjestelmän toteutus on tehtävä vaiheistetuksi. Suunnittelun aloitus on tehtävä vuonna 2020 ja hulevesien hallittua keräämistä, käsittelyä ja imeyttämistä koskeva yleissuunnitelma on toimittava Kärkölän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 31.7.2021.

Mäntsäläntien nykyisen laitosalueen osalta hulevesien käsittelyjärjestelmän käyttöönoton tulee tapahtua 31.12.2022 mennessä. Suunnittelua ja toteutusta voidaan jatkaa sahaus- ja tukkilajittelutoiminnan suunnittelun/toteutuksen mukaisesti vuosina 2022 – 2029.

Hulevesien keräämiseksi tarvittavat alueet on päällystettävä (esim. asfaltilla).

Muodostuvat hulevedet on kerättävä ja johdettava hallitusti tarkoitukseen soveltuvan kiintoaineen- sekä öljynerotinjärjestelmän kautta siten, että niistä ei aiheudu vettymistä, liettymistä, eroosiota eikä kiintoaineen, öljyjen tai roskien haitallista leviämistä. Imeytettävän veden on oltava laadultaan sellaista, ettei siitä aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumisen vaaraa. Hulevesien käsittely- ja imeytysjärjestelmää sekä kenttäalueiden pinnoitteita on ylläpidettävä ja huollettava säännöllisesti tehokkaan toiminnan varmistamiseksi.

Kiintoaineen erottamiseksi alueilta muodostuvat hulevedet on johdettava laskeutusaltaisiin. Laskeutusaltaissa on oltava riittävä viipymä, jotta kiintoaineen pidättyminen on mahdollisimman tehokasta. Laskeutusaltaat on mitoitettava huippuvirtaamatilanteiden mukaan. Laskeutusaltaiden rakenne on suunniteltava niin, että haitallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen altaiden pohjan kautta estyy. Altaat on pinnoitettava vesitiiviillä asfaltilla tai vastaavalla tiiviillä pinnoitteella. Altain pinnat on pidettävä sellaisessa kunnossa, että vedet eivät pääse hallitsemattomasti pinnoitetun alueen ulkopuolelle. Mittojen ja pinnoituksen oltava sellaisia, että rakenteiden säännöllinen koneellinen puhdistus on mahdollista helposti ja rakenteita rikkomatta. Öljyn erottamiseksi hulevesijärjestelmä on varustettava oikein mitoitetuilla standardin SFS-EN 858-1 luokan I mukaisilla öljynerotuskaivoilla, hälyttimillä ja sulkuventtiileillä tai vastaavalla menetelmällä. Erottimen jälkeen on oltava mahdollisuus ottaa erottimesta poistuvasta vedestä näytteitä. Tarkennetussa rakentamissuunnitelmassa on esitettävä ainakin selvitys edellä esitettyjen vaatimusten toteuttamisesta, mukaan lukien asian arvioinnin kannalta tarpeelliset tiedot, kuten laskeutusaltaiden mitoituslaskelmat, kuvaus hulevesijärjestelmän kunnossapidosta, ehdotus imeytettävän veden ja pohjavesien tarkkailusta sekä näytteenottopisteistä. Suunnitelmassa on lisäksi esitettävä, miten häiriö- ja onnettomuustilanteisiin (mm. sammutusjätevesien pidättämiseen alueella) varaudutaan.

Koskisen Oy on toimittanut ympäristölautakunnalle Mäntsäläntien laitosaluetta koskevan hulevesien hallinnan yleissuunnitelman, jonka ympäristölautakunta on hyväksynyt kokouksessaan 22.9.2021 § 59.

Edelleen ympäristölautakunta on hyväksynyt alueen hulevesien rakentamissuunnitelman kokouksessaan 18.11.2021 § 77.

Laitosalueella toimii myös Koskipower Oy, mutta alueen asfaltoinnin, hulevesien käsittelyn ja johtamisen toteuttaa ympäristölupamääräyksen mukaisesti Koskisen Oy.

Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	Ote korkein hallinto-oikeus